

Onderwerp

Ontwerpbeleidskader Cultuur 2009-2012

Registratienummer

683903

Datum

22 mei 2008

Auteur

M.F. Ramaker

Afdeling/Bureau

SPV

Doel van deze notitie:

Het provinciale ontwerp beleidskader Cultuur voor de periode 2009-2012 te bepalen.

Inleiding:

Het huidige cultuurbeleid vervat in de nota Raakvlakken loopt tot en met 2008. De provinciale beleidscyclus voor cultuur loopt gelijk aan die van het Rijk wat betekent dat net zoals het Rijk ook de provincie voor de periode 2009-2012 haar cultuurbeleid moet vaststellen.

Op uw verzoek is op 15 mei jl. een extra commissievergadering ingelast met als agendapunt onder meer vaststelling van een beleidskader voor cultuur voor de periode 2009-2012. Tijdens deze in constructieve sfeer verlopen extra vergadering heeft de commissie aangegeven het ontwerpbeleidskader in de commissievergadering van juni te willen bespreken nadat deze als bespreekstuk in het college van GS is behandeld. Ook constateert de commissie dat de huidige cultuurnota Raakvlakken een goede basis is voor het nieuwe kader.

Dit ontwerpbeleidskader geeft de reikwijdte, accentuering en structuur van dit nieuwe cultuurbeleid aan.

Het probleem:

Afhankelijk van het Rijk

Het provinciaal cultuurbeleid is gedeeltelijk afhankelijk van het Rijk. Deze afhankelijkheidsrelatie betreft rijks subsidiering van organisaties in Flevoland die tot de landelijke basisinfrastructuur behoren, subsidiering van organisaties via de fondsen of wettelijke regelgeving; en specifieke afspraken in het Cultuurconvenant tussen provincie en het Rijk via landsdeel Midden. Wederzijds afhankelijk zijn het Rijk en de provincie door de financiële matching voor het nieuwe fonds cultuurparticipatie.

Urgentie

Met Prinsjesdag wil het Rijk haar besluiten rondom kunst en cultuur en de financiering daarvan voor de komende vier jaar presenteren. Gedwongen door de tijd en door onze afhankelijkheid wordt het hebben van een provinciaal kader urgent.

Voorstel reikwijdte beleidskader cultuur

Het voorstel voor de reikwijdte van het nieuwe provinciale cultuurbeleid is dat deze bestaat uit de volgende dragers: cultureel erfgoed, podiumkunsten, cultuureducatie, beeldende kunst, bibliotheken, amateurkunst, cultuurmarketing en regionale omroep. In de bijlage zijn de doelstellingen en realisatie van deze dragers toegelicht.

Voorstel accentuering dragers cultuurbeleid

Deze dragers zijn aan elkaar verbonden met drie thema's die het typisch Flevo-

Openbaarheid

Actief openbaar

Portefeuillehouder:

Dijkma, H.

Vergadering Gedeputeerde

Staten

27 mei 2008

Vergadering Commissie Samenleving

26 juni 2008

Agendapunt:

10.c.1

Presidium 3 juni 2008

Akkoord:

Portefuillh	Afd.hoofd	Medp.FIN/P&O
Secretaris	Bureau- hoofd	Prog.manag
Directeur	Beleidsmed.	Overige

landse uitdragen: jongeren, voorzieningenniveau en innovatie. Jongeren en het voorzieningenniveau zijn de twee thema's die voortvloeien uit het Hoofdlijnenakkoord. Innovatie is het thema dat noodzakelijk is om vooruitgang te kunnen bieden en de benodigde kwaliteit te kunnen waarmaken. In de bijlage staat de toelichting opgenomen.

Onderwerpen voor discussie

De onderwerpen landschapskunst, beeldende kunst en cultuureducatie lenen zich qua onderwerp, rol van de provincie en actualiteit voor een discussie op hoofdlijnen. Hieronder zijn deze drie onderwerpen nader uitgewerkt en zijn enkele richtinggegevende vragen opgesteld ten behoeve van een discussie binnen de commissie.

Landschapskunst en beeldende kunst

Landschapskunst

Landschapskunst is altijd binnen het provinciale cultuurbeleid een speerpunt geweest.

- A) Blijft de provincie landschapskunst ook in het nieuwe cultuurbeleid als icoon beschouwen?
- B) Welk ambitieniveau heeft de provincie voor ogen? Gaat de provincie voor landschapskunst van nationaal en internationaal allure of is de landschapskunst in eerste instantie gericht op bereik van de Flevolandse met als positief neveneffect aantrekken van bezoekers buiten de provincie?
- C) Wil de commissie samenleving betrokken zijn bij de nadere uitwerking van de punten A. en B?

Beeldende kunst

De provincie heeft in de huidige periode uitvoering gegeven aan activiteiten beeldende kunst via de Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving. Per 1 januari 2009 ontvangt niet de provincie maar de gemeenten Lelystad en Almere middelen uit deze Geldstroom. Gevolg is dat beeldende kunstactiviteiten in Dronten, Zeewolde, Urk en Noordoostpolder niet meer in aanmerking kunnen komen voor subsidiering.

- A) Ondanks wegvallen van de Geldstroom bij de provincie, voelt de provincie zich verantwoordelijk voor continuering van de regionaal overstijgende beeldende kunstactiviteiten uit de vier gemeenten? Voortzetting betekent continuering van het Flevolands kunstklimaat ook in de kleinere gemeenten. Als provincie geen eigen middelen beschikbaar stelt ter vervanging van de middelen Geldstroom ofwel stopt, houdt dit onder meer in het overlaten aan cultureel ondernemerschap van de initiatiefnemers.

Cultuureducatie

Cultuureducatie zal een belangrijke drager zijn in het provinciale cultuurbeleid, omdat deze, als directe participatievorm het meest gericht is op jeugd en jongeren en cultuureducatie binnen het fonds cultuurparticipatie een programmalijn is.

De discussiepunten zijn aansturing en de organisatie van cultuureducatie met name op het gebied van cultuureducatie in het primair onderwijs in Flevoland. De provincie heeft een steunfunctie (2^e lijns) voor cultuureducatie in het primair onderwijs die gestalte krijgt door subsidiering van de vier Centra Kunstzinnige Vorming (Almere, Lelystad, Noordoostpolder en Dronten).

Is de commissie van mening dat:

- A) Duidelijk moet zijn welke rol en verantwoordelijkheden de provincie vervult en welke de zes gemeenten?
Op dit moment is vrij diffuus wat de 2^e lijns en wat 1^e lijns taken en verantwoordelijkheden zijn met als gevolg dat de provincie soms 1^e lijns activiteiten ondersteunt.
- B) Duidelijk moet zijn welke rol de steunfunctie vervult? Die van ondersteuner richting het onderwijs of makelaar tussen vraag en aanbod of beoordelaar van het aanbod?

Door het vraaggericht gaan werken is de steunfunctie dichter bij het onderwijs gekomen, waardoor het aanbod meer is gecentreerd via de steunfunctie en daarmee toegankelijkheid voor overige aanbieders is beperkt.

- C) De provincie de regie neemt in de structurering van het huidige veld samen met haar partners? Doel is te zorgen dat al het cultuureducatieve aanbod evenredig zichtbaar en bereikbaar is voor het primair onderwijs
- D) De commissie betrokken wil zijn bij een nadere uitwerking van de punten A tot en met C?

Het speelveld:

Naast de provincie bestaat het speelveld uit: ministerie van OCW, landelijke fondsen, de gemeenten, steunfunctie-instellingen, culturele organisaties actief in Flevoland.

Rol van onze provincie:

De provincie maakt culturele activiteiten mogelijk, legt verbindingen tussen producenten en afnemers van cultuur, initieert samen met haar partners activiteiten en stuur partners aan bij de uitwerking van rijks- en provinciaal beleid.

Politieke context:

Het provinciale ontwerpbeleidskader cultuur is afgeleid van het provinciale Hoofdlijnenakkoord, waarbij rekening is gehouden met de relevante uitgangspunten van het Rijk en de landelijke fondsen. Richtinggevend in het ontwerpbeleidskader cultuur zijn de uitkomsten uit het onderzoek naar de inhoudelijke uitwerking van het huidige cultuurbeleid (juli 2005- december 2007). Verder is er draagvlak bij onze culturele partners gezocht.

Het vervolg:

Zie bijlage 2

Verder informatie:

Bijlage 1: voorstel ontwerpbeleidskader cultuur 2009-2012

Bijlage 2: voorstel procesgang nieuwe nota cultuur

Bijlage 3: informatie Cultuurconvenant, fonds podiumkunsten, fonds cultuurparticipatie

Bijlage 4: onderzoek inhoudelijke uitwerking huidige cultuurbeleid (juli 2005-december 2007) schema en toelichting

Bijlage 5: overzicht subsidie-afwijzigingen 2008 (wordt nagestuurd)

Bijlage 1 Ontwerpbeleidskader cultuur 2009-2012

De dragers van het cultuurbeleid

Het provinciale cultuurbeleid voor de periode 2009 tot en met 2012 bestaat uit de onderstaande acht dragers:

Cultureel erfgoed

Wat willen we bereiken?

De provincie draagt, samen met haar partners, zorg voor het behoud van de rijks- en gemeentelijke (archeologische) monumenten. Daarnaast is het culturele erfgoed met fysieke ingrepen en/of activiteiten beleefbaar voor het brede publiek en draagt bij aan de versterking van de ruimtelijke kwaliteit.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De provincie geeft uitvoering aan haar taken en bevoegdheden vastgelegd in de Wet op de Monumentenzorg.
- Het monumentenbeleid past de provincie in overleg met de gemeenten Noordoostpolder en Urk aan op het landelijke beleid en regelingen aanhakend op het provinciale Meerjarenprogramma Landelijk Gebied.
- In de uitwerking van het beleefbaar maken van het Flevolands verleden staat een omgevingsgerichte aanpak voorop. Het provinciale Meerjarenprogramma Landelijk Gebied draagt hierin voor een belangrijk deel aan bij.
- De provincie ondersteunt het Nieuw Land Erfgoedcentrum als hét centrum voor publiekstoegankelijke en presenteerbare informatie over het verleden van Flevoland.
- In het rijksfonds Cultuurparticipatie moet de provincie invulling geven aan de programmaliijn volkscultuur; de activiteiten vanuit de drager Cultureel Erfgoed bieden hiervoor ondersteuning.

Podiumkunsten

Wat willen we bereiken?

De afgelopen cultuurperiode is het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod aan podiumkunst in Flevoland enorm gegroeid. Dit succes vraagt om verankering, maar ook om de ruimte te blijven bieden voor innovatie. De provincie wil bereiken dat het brede publiek in Flevoland, en daarbuiten producties en festivals van hoge artistieke kwaliteit bezoekt.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Het meerjarig ondersteunen van een aantal podiumkunstorganisaties of producties uit Flevoland die een begrip zijn in Nederland onder voorwaarde van ondersteuning van het Rijk/fonds.
- De provincie stimuleert en ondersteunt vernieuwende producties, ook van nieuwe makers of activiteiten die organisatorisch vernieuwende uitwerking hebben.
- Het hebben van een beoordelingskader en adviescommissie voor subsidiering.

Cultuureducatie

Wat willen we bereiken?

Alle Flevolandse jongeren tot en met achttien jaar krijgen de kans mee te doen aan kunst- en cultuuractiviteiten in onze provincie. Dit betekent dat culturele organisaties met hun culturele activiteiten toegankelijk zijn voor deze jongeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De provincie wil samen met haar partners de aansturing en organisatie van de provinciale steunfunctie op het gebied van cultuureducatie in het primair onderwijs aanpassen en verbeteren.
- De provincie ondersteunt met haar partners de aansluiting tussen het culturele aanbod uit Flevoland met jeugd en jongeren.
- In het rijksfonds Cultuurparticipatie moet de provincie invulling geven aan de programmaliijn cultuureducatie. Activiteiten vanuit de drager Cultuureducatie bieden hiervoor ondersteuning.

Beeldende kunst

Wat willen we bereiken?

De landschapskunstwerken zijn als typische Flevolands producten zichtbaar. Voorts is het streven het bij een breed publiek bereikbaar houden van de beeldende kunst- en vormgevingsactiviteiten van Flevolandse kunstenaars en organisaties. De provincie zelf wil haar eigen collectie in goede staat houden en representatief laten zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

- Landschapskunst blijft de icoon in het provinciale cultuurbeleid, waarvoor de provincie zich samen met haar partners inzet.
- De provincie werkt samen met de gemeente Noordoostpolder aan de uitbreiding van de collectie landschapskunstwerken.
- De provincie heeft haar rol in bereikbaarheid van de beeldende kunst- en vormgevingsactiviteiten uit Flevoland verduidelijkt.
- De provincie ondersteunt de positionering van museum De Paviljoens als hét museum van de hedendaagse kunst op landelijk niveau onder voorwaarde van rijks- en gemeentelijke steun.
- De provincie voorziet in het onderhoud/inspectie en in de uitbreiding van haar kunstcollectie.

Bibliotheken

Wat willen we bereiken?

De primaire bibliotheekfunctie (basisbibliotheken) is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. De provincie is verantwoordelijk voor bovenlokale taken en de wetenschappelijke steunfunctie. De provincie streeft naar een goed functionerend bibliotheekstelsel in Flevoland dat verbindingen legt met andere functies bijvoorbeeld op het gebied van cultuur en welzijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De provincie ondersteunt de Steunfunctie Flevolandse Bibliotheken (SFB) en onderzoekt met haar partners de mogelijkheden om te komen tot een meer solide structuur voor het bovenlokale bibliotheekwerk.
- De provincie ondersteunt de Wetenschappelijke steunfunctie bibliotheek in Almere (WSF)
- De provincie stimuleert de voortzetting van het vernieuwingsproces bibliotheken onder voorwaarde dat er rijksmiddelen beschikbaar zijn.

Amateurkunst

Wat willen we bereiken?

Flevoland heeft een bloeiend amateurkunstklimaat dankzij actieve participatie, o.a. door jongeren, en laagdrempelige toegankelijkheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De provincie ondersteunt in aanvulling op de rol van gemeenten de steunfunctie voor de amateurkunst met aandacht voor de kwaliteit van de activiteiten en het bereik van jongeren.
- In het rijksfonds Cultuurparticipatie moet de provincie invulling geven aan de programmatische amateurkunst.

Cultuurmarketing

Wat willen we bereiken?

De ontwikkeling en promotie van een aantal culturele activiteiten, die Flevoland landelijk en internationaal in de kijker spelen, bevorderen het bezoek aan onze provincie.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De provincie sluit het cultuurtoerisme aan op het provinciale programma rondom de economische gebiedspromotie.
- De provincie maakt eenmalige, bijzondere culturele activiteiten met een landelijke uitstraling mogelijk, waarbij het aantal bezoekers aan Flevoland aantoonbaar verhoogd wordt.

Regionale Omroep

Wat willen we bereiken?

Flevoland heeft een regionale omroep die op een crossmediale wijze via radio en televisieprogramma's uitzendt. De uitzendingen zijn gericht op de maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke behoeften van de Flevolandse bevolking. Daarnaast informeert de regionale omroep via de radio bij ramp of grootschalig ongeval.

Wat gaan we daarvoor doen?

- De provincie financiert Omroep Flevoland conform de wettelijke regelgeving en bepaalt de samenstelling van het programmabeleidend orgaan waarin de belangrijke maatschappelijke sectoren en doelgroepen vertegenwoordigd zijn.

De thema's

De dragers zijn aan elkaar verbonden met de drie thema's die het typische Flevolandse uitdragen en benadrukken. Twee van deze thema's staan hoog op de provinciale agenda: jongeren en het voorzieningenniveau. Innovatie is het thema dat noodzakelijk is om vooruitgang te kunnen bieden en de benodigde kwaliteit te kunnen waarmaken.

Deze drie thema's zijn in de dragers van het cultuurbeleid alleen de mate waarin verschilt. Daarmee brengen deze thema's de nuances aan van ons cultuurbeleid.

Jongeren

Bied jongeren de toekomst in onze provincie! is het motto van de provincie. De provincie richt zich op actieve participatie aan de culturele activiteiten, waarbij de deelname van jongeren omhoog moet. Jongeren moeten de kans krijgen ook door cultuur mee te doen aan de Flevolandse samenleving. In het publieksbereik van de Flevolandse culturele organisaties is rekening gehouden met jongeren en hun eigen voorkeuren.

Voorzieningenniveau

Voor het bereiken van jongeren en overige Flevolandse is het hebben van voldoende niveau aan culturele voorzieningen in onze provincie nodig. Onder voorzieningen verstaan we gebouwen (.mn. gemeentelijke verantwoordelijkheid), organisaties en hun activiteiten. De provincie wil haar achterstand in het culturele voorzieningenniveau terugbrengen door een versnelling in de groei te stimuleren.

Continuïteit en zekerheid bieden aan organisaties en hun activiteiten is belangrijk voor de instandhouding van het huidige voorzieningenniveau en de verankering in de Flevolandse samenleving. Tevens bevordert deze verankering de zichtbaarheid van het culturele aanbod bij het publiek en buiten Flevoland.

Innovatie

Innovatie bevordert de artistieke kwaliteit en diversiteit in het culturele aanbod en intensiveert de samenwerking tussen culturele organisaties. Innovatie zit in de aanpak en inhoud van bestaande projecten, in ruimte bieden voor nieuwe activiteiten en makers; en in het verbindings leggen. Actief inzetten op innovatie is een must.

De provinciale rol in het nieuwe cultuurbeleid

De provincie en haar partners hebben in het cultuurbeleid diverse rollen. In de komende periode wil de provincie zich herbezinnen op rollen en rolverdeling. Doel is te komen tot krachtige verbindings en mogelijk bundeling in en met het culturele veld, onder meer de steunfuncties. Een duidelijke sturing op hoofdlijnen is wat de provincie met deze herbezinning beoogt.

Missie provinciaal cultuurbeleid 2009-2012

De dragers, thema's en provinciale rol leiden tot de volgende missie:

De provincie beoogt met haar cultuurbeleid de eigen bewoners en speciaal de Flevolandse jongeren passief en actief deel te laten nemen aan cultuuruitingen in Flevoland. De provincie zoekt daarbij de balans tussen verankering van verworven kwaliteit en ruimte voor innovatie. In de context van haar omgeving streeft de provincie naar behoud en ontwikkeling van een aantal culturele iconen van nationale allure. Zo wordt de Flevolandse cultuur ook steeds meer aantrekkelijk voor een bezoek van anderen aan onze provincie.